

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilmann

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

33. De veneratione cathenarum, & gladij Principis Apostolorum Petri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

442 COLLATION. SACRAR.

deprecatio obtineret effectum. Hæc effatus, sensit protinus discedere febrem: vocatoque puero, domum se reportari deposcit. Cumque in recubitu, vbi tunc sui epulabantur, fuisset illatus, erumpente è naribus sanguinis copia, febris simul cruorque defluxit. Quod meritis beati Confessoris præstitum, habetur probatum. Sed & nuper venerandi Comitis seruus, eum in diuturna cæcitate consideret celebratis vigilijs, sanus abscessit.

D. Ioannes Chrysof. in sermone de veneratione cæthenarum, & gladij principis Apostolorum Petri, habetur Tom. 4. Kalend. Augusti. Laurent. Suriij. ex Simeone Metaphrasæ.

CAP. XXXIII.

Petrus Apostolorum firmamentum & sacratus cælorum magister, arcanorum interpres, nutantium confirmator, lapsos erigens, firmos conseruans, pœnitentiæ dux ardentissimus: Petrus denique magnum illud orbis terrarum miraculum: Ecclesiæ iactatio, discipulorum decus, & eorum, qui rectè sentiunt, ornamentum, Theologorum pulchritudo, Christi os, mēs cælestis, Trinitatis purissimum tabernaculum, lapsorum reconciliator, honestè viuentium ductor, rectè currentium propugnator, omni cælesti & humana laude, omni præconio dignissimus. Cuius si ymbra & lintei morbos profugabant, certè cathenæ, quæ venerandum Apostoli corpus attigerūt,

(A. 5.)

(*11. 5.*) quanto propiorem tactum habuerūt, tantò abundantiorē miraculorū vim participarunt: cathenæ, inquā, illæ omninò venerandæ ac preciosæ, quæ Apostolicum illud ac beatum corpus colligarunt, quæ manus illas miraculorum effectricis adstrinxerunt, quæ diuina gratia ab ipsis repletæ sunt, ex quibus miracula abundè scaturiunt, quæ ægrotos homines à morbis liberant, quæ homines illos sanctos efficiunt, qui cum fide ad eas accedunt: à quibus animarum maculæ mystico quodam modo expurgantur, & morbidę influentię reprimuntur, quæ denique in æream celsitatē extensæ, & vsque ad cælos ipsos perueniētes, à Domino illo & diuino solio, tanquam ab anchora quadam, extenduntur. Has cathenas potentiarum, quæ à Deo ipso defecerunt, princeps exhorruit, & nūc etiam exhorret, ac multo cum timore illas subterfugiens comprimitur. Has ærea spirituum multitudo metuens, ac tremens, iaculisque inde immixtis percussa, longius profugatur. Non enim ferre potest spiritus sancti gratiam, has ipsas cathenas obumbrantem, neq; scintillas ex diuino illarum igne exsiliētes sustinet: sed ab ipsis incenditur atque comburitur. Has composuit Dei patris verbum, eiusdem æternitatis & principij particeps, vt eius de Deo confessionis præmium essent. Illas ignitas reddidit carbo ille, ab Esaia visus, (*Esaia. 6.*) & ad Deum intuendum efficacissimus.

444 COLLATION. SACRAR.
cissimus. Spiritus sanctus paracletus suo affa-
tu ignem, è carbone exsurgentem, ad opus perfici-
endum maximè idoneum reddidit. Quam-
obrem licet ferreæ sint naturæ, diuina tamen
gratia & potentia plenæ sunt. Ab his dæmo-
num prauis spiritus illigati enecantur. Ab his
princeps mundi huius pertractus, captius du-
citur, à fidelibus hominibus illuditur, hoc est
ab iis, qui antea peccatorum laqueis constri-
cti, soluti & liberati sunt, & mortis retibus an-
tea circumdati, ad vitam transferunt. Hæ diui-
næ hereditatis terminos cingentes, & vndiq;
munientes, faciunt ne ab hostibus expugnari
possint. Eadem Christianorum vertices coro-
nantes, ab illorum hostium insidiis, qui corpo-
reis oculis non cernuntur, intactos seruant.
Nam etsi à malignis hominibus pro tormen-
torum genere aduersus Apostolum sunt adhi-
bitæ, tamen ad eos propellendos, qui malum
aliquod inferre volunt, idoneæ sunt effectæ,
non magis cruciantes, quàm venerandum il-
lud Apostoli corpus vndique seruantes ac mu-
nientes. His cathenis Apostolus ornabatur, his
exultans ac gestiens se oblectabat, & tanquam
regalem aliquem ornatum circumferens, ani-
mo exultabat, Has & pœnæ instrumentum
cognoscebat, & coronæ multæ conciliatrices
existimabat. His & nunc sanctissima, omnique
ex parte incorrupta ac pura Christi sponsa Ec-
clesia, tanquam splendido monili, & aureo
quodam

quodam ornatu induta, veluti corona quadam ex intactis floribus contexta, decorata est, & ad dexteram sui sponsi partem assistit. Has, inquam cathenas & nos copiosissimus Christi populus hodierno die amplexamur. Has reuerenter veneramur & colimus, & pro animarum emendatione habemus. His enim sensum & membrum mouentes, illarum sanctitate implemur, & per mentis intelligentiam sancti spiritus gratiam in animos ipsos admittimus. Deceret tamen, deceret non solum cathenas, quæ manus illas adstrinxerunt magnoperè venerari, sed indicia omnia, ad quæ Apostoli membra accesserunt, singulatim amplecti ac reuereri, & in illis singulis diem festum ac pænegyrum celebrare.

Consentaneum & illud fuit eius prouidentia, & in nos benignitati, pro quibus laborauit, & quotidie certamina & pugnas subiit, propter quos cathenarum pondere adstrictus fuit, & crucis mortem libenter suscepit. Consentaneum, inquam, fuit seipsum his, qui per eum Christo crediderunt, distribuere atque impartiri: & veteri quidem Romæ venerandi sui corporis depositionem ac sepulturam largiti. Huic autem regali & nouæ vrbi eorum, quæ passus est, symbola atque insignia relinquere, & sacratissimi corporis loco, suauissimarum cathenarum munere urbem hanc efficeret. Quas cathenas qui in eandem præclaram

446 COLLATION. SACRAR.

vibem venisse crediderit, non aberrabit, neq;
 aliquid Deo & veritati contrariū crediderit:
 Verus quidem sermo & libris ipsis conscri-
 ptus ad nos vsque peruenit, non longè ab He-
 rodis Tetrarchæ regia Petrum Apostolum in
 carcere, sed in propinquo quodam loco mili-
 tarius cohortibus obseruatam. Nam illi me-
 tuebant, ne amplius ipse ab aliquibus soluere-
 tur è vinculis, & miraculum fuisse videretur.
 Illic igitur seruabatur, vt tum propter regalis
 palatii vicinitatem, tum ob militum custodi-
 as & cathenas, quibus ipse erat cōstrictus, nul-
 lam effugiendi facultatem haberet. Quoniam
 verò multi ex ijs, qui Petri Apostoli opera
 Christo crediderant, in regia illa erant, atq; il-
 lic viuebant, & regis ipsius ministeria obeun-
 tes, suam in Christum & eius Apostolum be-
 neuolentiam in animis occultam seruabant,
 cum admirabili illo modo Apostoli Pet. libe-
 ratio per angeli presentiam allata est, & Apo-
 stolus ipse per portam exiit, quæ ad vibem du-
 cebat, cathenas illas in carcere derelictas, ipsi
 Herodis ministri; quibus diuinæ cognitionis
 lumen effulserat, clam sustulerunt, & apud se
 ipsos velut thesaurum quendam eas conserua-
 runt. Quod verò à patre suo, vt dicitur, tradi-
 tum, & de cathenis illis narratū sibi quisq; ac-
 ceperat, posteris suis deinceps tradebat, & tu-
 to in loco cathenas illas occultas seruabat,
 quoad & Iudaica natio bello deuicta, captisq;
 Hiero

Hierosolymis ad nihilum redacta est, & superstitiosæ idolatriæ cœcitate & errore sublato, Romanorum sceptrâ ad Imperatores, qui Christi fidē sequebântur, trāsata sunt. Quibus Christo & Apostolorū facta omni tēpore prosequi studētibus, hæc etiam Petri Apostoli cathena manifesta facta est, & ab illis ad urbem hanc regiam translata, in Apostoli Petri sacro templo iure optimo reposita est: quam ut eius ipsius miraculorum effectricem, & veneramur & amplectimur: hanc enim videntes, illum ipsum mente inspicimus: hanc tangentes, illū à nobis tangi existimamus. Sed quidnam gladius? Neque enim hic despiciendus, quoniam & ipse Apostolica manu eductus, totam sancti spiritus gratiam ac diuitias illinc atraxit. (*Matt. 26.*) Sequitur paulò post in eodem sermone.

Hunc gladium Petrus possidens, secum & in prædicatione afferebat, tum ut sicubi opus esset, illo uteretur, tum vel maximè, ut ipsum videns, ad magistri admonitionem memoria tenendam reuocaretur, & eo modo tempus illud, quo IESVS crucem passus est, & ea quæ postea secuta sunt, secum cogitaret, inuidiam scilicet, odium, insidias, proditionem, iniustū iudicium, iniustiore[m] mortis sententiã: Crucem, sepulturam, & reliqua omnia, quæ homicidæ Iudæi facere ausi sunt. Hæc cum gladium illum Apostolus videret, contemplabatur, hæc

448 COLLATION. SACRAR
affidue animo reuoluebat: hæc secum repletens,
meditabatur, gladio ipso memoriam sugge-
rente, & ad prædicationem exsequendam illi
alacriorem efficiente. Hoc gladio & ad omne
periculū pro Christo subeundum armabatur.
Apostolus, & ad pericula omnia suscipienda,
tum vel maximè ad sacras illas cathenas indu-
endas, & iniquorum hominum carcerem ha-
bitandum: denique ad crucis martyrium sub-
eundum firmior ac promptior effectus est.
Quamobrem hic gladius, vt res quædam præ-
ciosa, & omninò veneranda, Apostolicæque
manibus deferuens, ac eas tangens, eodem ho-
nore & veneratione, qua & cathene ipse in re-
gali palatio, vbi Apostolo Petro sacrum tem-
plum erectum est, velut sacratus quidam &
cælestis thesaurus, in intimo loco repositus
seruatur, vt scimus, qui fidelibus Imperatori-
bus, & fidelium virorum multitudini ad san-
ctitatem proponi solet. Cælestem enim gra-
tiam confert, variarum curationum copiam
suppeditat, sui cultores salubriter custodit, se-
que amplectentes erigit, animas ipsorum cle-
uans. Quod si breuis & informis videtur gla-
dius ille, non est propterea dispiciendus. A-
postolicam enim miraculorum vim & poten-
tiam secum continet. Nam hunc Apostolus,
vt potentis Dei frameam possedit, & vt anci-
pitem gladium cognouit. Sic & alia Aposto-
licæ vestes atque indumenta, multa illa quid-
dem

dem vilia sunt & abiecta: sed quis eorum decorum & magnificentiam, quæ mente comprehenditur, inspexeris, diuina & cælesti gratia repleta esse, & Apostolicis miraculis nihil inferiora inueniet. Sed perinde valet cum quis hæc recordatur, ac si Apostolum inuocet. Ego & carcerem ipsum in quo Apostolus custoditus est, omni præconio dignum censeo, quippè qui omni veneratione dignus est: dignus enim fuit, qui tantum sanctitatis domicilium intra se reciperet. Ego & solum illud, in quo decubuit, & vinculus dormiuit, sanctitate decorum existimo & Apostolica gratia refertum.

Sed dubitat aliquis, num hæc ita se habeant: neque hæc tanti esse credit, vt gratiam illam, quæ in Apostolo fuit, participarint. Persuadeat huic umbra ipsa & semicinctia: (*Act. 5. Act. 19.*) quorum illa quidem ex corporis oppositione ad Solis lucem composita, & ab Apostolorum principis tactu longè distans: hæc autem à Pauli corpore delata, & diuinam ex illo gratiam participantia, pari & miraculorum effectrici potentia repleta sunt: quod quæ admirabilius est, per secundam participationis consecutionem, & gratiarum translationem, sibi adherentibus impertita, eandem miraculorum potentiam, & nihilo minorem abundè suppeditant. Considerandum igitur est, si quibus gratiâ impertita est, ea talia sunt: qualis

450 COLLATION. SACRAR.

qualis nam is est, qui vim illam impartitur? Ac si participantes res, talium miraculorum gratiam præbent: quantum existimare oportet cum esse, à quo hæc impertita sunt: Maius enim est istud, per quod fit, quam in quo efficitur: ut causa maior est eo, cuius est causa, cum superiorē & digniorem gradū cōtineat.

Si quis autem mihi daret, ut & sandalia & vestes, quibus ab Angelo se iudere iussus est, ipse videre possem, illa certè apertis vlnis exciperem atque amplecterer, & ut cælestè donum in cordis mei penetrabilibus cōderem. Hunc igitur sacratum gladium cum sacris & Apostolicis cathenis cōnectētes, Petrū ipsum mente inspicere nobis videmur: & viraq; tāgentes, Apostolū à nobis tangi existimamus, neque vllō modo ambigimus, eò quòd hæc loco ab Apostolo ipso disiuncta sunt: sed & hæc, & illum mente formantes, & per fidem ipsam in vnum copulantes, illum videre nos credimus: atque illum cogitantes, hæc, quæ illius fuerunt videre nos arbitramur. Itaque non omninò ipsius gratiarum expertes, constituti sumus. Nam etsi in veteri vrbe Roma diuersatur per corporis sepulturam, quæ vrbs illa sortita est: non tamen à nobis ipsis abesse vult, quod pertinet ad illius gladium & cathenas. Adest enim & apud nos, qui partem hanc ut totum corpus continentēs, ab eius coniunctione non separamur: sed cum vna eademq; sit

fit gratia, quæ per eius corpus, catenas, vestes
& gladiū miracula operatur: nemo dubitauit,
quin præsens sit in singulis, perfectus atq;
integer, & iis, qui cum fide accedunt, & hæc
amplectuntur, pro diuino eorū desiderio atq;
ardore mercedem remetiatur. Hic & vnus est,
& multis impertitus, non imminuitur: quinet-
iam totus in se manens, omnem & eandem
vim ostendit: & quamuis eorum, quæ passus
est, symbolis non in vno, sed in multis locis di-
uisus sit: idem tamen est: qui in Apostolica Ec-
clesia prodigia & miracula ingentia perficit.
Ita nihil ex ijs, quæ in summo illo Apostolo
insunt, inane est, & actionis expers, nihil glo-
ria & diuinis miraculis vacuum.

Tu virò ô Petre, Christi Ecclesiæ petra &
firmamentum, summe Apostolorum vertex,
qui verus & ardens fuisti Christi discipulus:
qui præter cæteros orationis libertate apud
eum vsus es, viui Dei filium illum prædicado,
cuius manibus regni cælorum clauis tibi tra-
ditæ sunt, vt quæ à te in terra ligata aut soluta
essent, eadem ligarentur & soluerentur in cæ-
lis: (Matth. 16.) qui Christum Deum & hominẽ
fuisse clarissima voce prædicasti: qui ex cir-
cuncisione, quæ in lege præcipitur, ad præpu-
tium diuinæ fidei cognitionem transtulisti:
qui propter Christum omnia dereliquisti, v-
num illum pro omnibus diuitiis possidere cu-
piscas, à quo & mortis, & vitæ afferendæ pote-
statem

statem accepisti, cui Deus caeleste mysterium
 reuelauit: qui columna quaedam es è terra us-
 que ad caelos extensa, eos ducens, qui ad man-
 siones illas festinant, qui rudis & inscius arti-
 ficiosam Græcorum orationem expugnasti,
 qui diuino spiritu loquens, & verbo tantū ge-
 tes ipsas in ea conuertens, quæ uoluisti, acerbā
 illam crucifixionē sustinuisti, ut nulla in re à
 magistri cruciatibus distares, qui cathenas has
 instar scelerati alicuius hominis perulisti, &
 curationum fontem illas reddidisti: tu qua-
 so, adesto hodie misertus nostri, & hoc in lo-
 co spiritu uersare. Adsis huic templo miracu-
 lorum promptuario, quod sancta nominis tui
 appellatione præcipue honoratur: in quo ue-
 nerandas cathenas tuas, ut thesaurū quædam,
 reponi uoluisti, in quo has ipsas, ut preciosis-
 simas res, secundas esse iudicasti, ubi cathe-
 næ ipsæ propositæ, & ab omnibus Christi fi-
 dem colentibus inspectæ, miraculorum deri-
 uationes non corporeis oculis, sed mente ipsa
 perceptas, abundè à te ipso petentibus suppe-
 ditant. His cathenis nostrarum animarum vul-
 nera, quaeso, liges. His tumores & inflationes,
 à delictis illatas, reseces, & diuinis medica-
 mentis eas cures. His ut scuto bonæ uoluntatis,
 Christi gregem coronas. His barbaros ipsos
 deuincias, captiuos ducas, & ciuitati te vene-
 ranti hostiles illorum exuias conferas. Om-
 nium maximè pium & fidelissimum Impera-
 torem

tozem nostrum, pro telis militaribus, his ca-
 thenis armes, munias, custodias, victorijs, tro-
 phæis coronas, hostibus terribilē, & subiectis
 benignum atque optabilem facias: vt pace fru-
 entes sub eius regno simus, & ab eo gubernati,
 tranquillam & quietem vitam ducamus, veri
 Dei nostri gloriam celebrantes, quem tu in
 omni re gloriosè & magnificè celebraſti, quā-
 doquidem conuenit omnis honor & adoratio
 æterno patri, cognato filio, & eiusdem sub-
 ſtantia participi ſpiritu ſancto, nunc & ſem-
 per, & in ſæcula ſæculorum Amen.

*Nicephorus Calliſtus Eccleſ. hiſtor. lib. 15. cap. 3. De
 miraculis ad ſepulchrum S. Euphemie, & oleo in
 vna eius mirifico & ἀλιξιφαρμάκω, odoreque
 ad monumentum eius ſuauiſimo.*

CAP. XXXIIII.

Nicephorus cum lib. 15. cap. 3. magnificen-
 tiam & amœnitatem baſilicæ in hono-
 rem S. Euphemie martyris apud Chalcedonē
 erectæ diligenter expoſuiſſet, mox ſubiungit.
 Cæterum quæ olim ſemper martyr iſtic edi-
 derit miracula, Chriſtianiſ omnibus conſtat.
 Loci namque eius perſæpe Episcopū, in ſom-
 nis ſeſe ei exhibens, aut alium etiam quempi-
 am præclare vitam agentem, obiter templū
 eius ingreſſum, vt miraculorum talium fru-
 ctum perciperent, eſt cohortata. Quod vbi
 in vrbe Conſtantinopolitana innotuit, vni-
 uerſæ eò populi turbæ ſunt profectæ: ipſe etiā
 Impe-